

Beton onderhoud kwaliteit te borgen

Bij nieuwbouw wordt de komende jaren stapsgewijs een systeem van kwaliteitsborging ingevoerd. Voor betonreparatie bestaat dat al lang. Omdat de noodzaak tot betonherstel bij parkeergarages regelmatig voorkomt stellen we Chris Uittenbogaard, lid van het Gemeenschappelijk College van Deskundigen Betonreparatie, bestuurslid Vereniging van gecertificeerde Beton Reparatie Bedrijven en directeur SealteQ West B.V. een aantal vragen.

TEKST **JITZE RINSMA** BEELD **SEALTEQ**

Chris Uittenbogaard

Wat is kwaliteitsborging in relatie tot betonreparatie en hoe werkt het?

Kwaliteitsborging in de betonreparatiebranche is een systeem gebaseerd op de Europese Norm 1504¹ (10 delen) en de daarop geënte Nederlandse regelgeving zoals de CUR Aanbeveling 118², de CUR Aanbeveling 119³ en de Beoordelingsrichtlijn (BRL) 3201⁴. De BRL sluit vervolgens weer aan op het Bouwbesluit. Gecertificeerde reparatiebedrijven verplichten zich te werken volgens deze BRL. Dit betreft al hun werkprocessen, van de beoordeling van de aanvraag tot voorbereiding, uitvoering en nazorg van het project. Naast alle interne controles worden de gecertificeerde bedrijven gecontroleerd op de naleving van de BRL door externe Certificerende Instanties met zowel projectaudits als kantooraudits. De BRL onderscheidt drie verschillende uitvoeringsgebieden: esthetische reparatie, technische reparatie en constructieve reparatie. Daarin wordt weer, afhankelijk van de bijbehorende risicoklasse, onderscheid gemaakt in keuringsniveaus. Bedrijven kunnen zich certificeren voor esthetische en technische reparatie volgens deel 1 van de BRL, en voor constructieve reparaties conform deel 2. De eisen die gesteld worden aan certificering voor deel 2 liggen veel hoger dan voor deel 1.

Wie hebben het initiatief daartoe genomen en waarom?

De VBR is in 1983 opgericht door een aantal betonreparatiebedrijven. Omdat de noodzaak voor een betere kwaliteitsbeheersing bij diverse grote projecten

destijds duidelijk aan het licht kwam, hebben de binnen de VBR verenigde leden zich beijverd voor een kwaliteitsborgingssysteem. Enerzijds om de faalkosten voor zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers te reduceren en anderzijds om zich in de groeiende markt te kunnen onderscheiden in kwaliteit.

Hoe lang bestaat dit systeem van kwaliteitsborging voor betonreparatie al?

Sinds 1987 bestaat er een systeem van kwaliteitsborging. Een belangrijke voorwaarde was het beschikken over een Beoordelingsrichtlijn. Dat is dankzij inspanningen van met name de VBR de BRL 3201 geworden. Onderdeel van het verbeteren van de kwaliteit van betonreparaties betrof ook het opzetten van gespecialiseerde opleidingen en bijscholing via de LSVB. In de loop van de jaren is door het op de markt komen van nieuwe en betere reparatieproducten en daarop afgestemde uitvoeringstechnieken, de BRL 3201 diverse keren aangepast, het laatst in 2017. De opleiding van medewerkers op verschillende niveaus en bijscholing wordt nu uitgevoerd door de Opleiding tot Betonreparatie Specialist (OTBS).

Wat betekent kwaliteitsborging voor opdrachtgevers?

Kwaliteitsborging voor opdrachtgevers betekent dat zij het gerechtvaardigde vertrouwen mogen hebben tenminste die kwaliteit van betonreparatie te krijgen die vooraf is afgesproken en die in overeenstemming is met de regelgeving. Door het uitvoeren van controles en metingen in het werk met de bijbehorende registraties en controles door externe auditors binnen het kwaliteitssysteem van de BRL worden die afspraken geborgd. Dat externe controles en het voeren van een kwaliteitsborging kosten met zich meebrengt zal eenieder duidelijk zijn. Al in 1987 was dat duidelijk, maar zeker nu in 2019 kunnen we het ons eenvoudigweg niet meer permitteren om het proces, met alle bijbehorende verantwoordelijkheden, zeker daar waar het constructieve reparaties betreft, niet meer onder kwaliteitsborging uit te voeren. Dat het terugdringen van faalkosten en een betere duurzaamheid hand in hand gaan is voor alle stakeholders van belang.

Wat betekent het kwaliteitssysteem voor de VBR-bedrijven?

Een bedrijf dat werkt volgens het BRL-kwaliteitssysteem moet over gekwalificeerde medewerkers be-

schikken van de betononderhoudkundige die het gehele proces technisch inhoudelijke bewaakt tot de uitvoerenden op de bouwplaats. Verder moeten alle medewerkers afhankelijk van de functie de vereiste bijscholing te krijgen. Elk project, van groot tot klein verloopt via een gecontroleerd proces dat is vastgelegd in het opgestelde werkplan. Bij de uitvoering van projecten moeten de controles van het bijbehorende keuringsplan worden uitgevoerd door middel van de nodige metingen en inspecties. Onderdeel van het kwaliteitssysteem is ook, dat er elk jaar per bedrijf tenminste vijf externe projectaudits plaats vinden en twee kantooraudits. Deze audits worden door een externe certificerende instantie uitgevoerd die werkt onder toezicht van de Raad van Accreditatie. Hierbij wordt volgens strikte procedures gecontroleerd of er conform het kwaliteitssysteem wordt gewerkt. Het Gemeenschappelijk College van Deskundigen Betonreparatie bewaakt het totale proces. Veel opdrachtgevers realiseren zich dat onvoldoende.

Wat doet de VBR eraan om aan het systeem van kwaliteitsborging meer bekendheid te geven?

We constateren dat de laatste jaren in de betononderhoudsbranche veel aan de markt wordt overgelaten. Ook beschikt men regelmatig bij een uitvraag niet over goed (voor-)onderzoek en met betononderhoudkundigen opgestelde meerjarenonderhoudsplannen waardoor, mede als gevolg daarvan, de benodigde budgetten voor betonherstel regelmatig onvoldoende blijken te zijn. De VBR laat geen mogelijkheid voorbijgaan om opdrachtgevers op het belang van goed vooronderzoek te wijzen. Daarnaast zien we ook dat bij opdrachtgevers, zowel privaats als publiek (rijk, provincies, waterschappen en gemeenten), de kennis over beton, schade en de mogelijkheden die er zijn om duurzaam te repareren en te beschermen achteruitgaat. Ook bij technische opleidingen (HBO en WO) krijgt het belang van goed onderhoud onvoldoende aandacht. Meer gerichte kennis bij onze nieuwe architecten, constructeurs en bouwkundigen is noodzakelijk omdat veel gebouwen en constructies de komende jaren onderhoud behoeven

om nog langer duurzaam te kunnen functioneren. Wij willen daar als VBR graag ons steentje aan bijdragen. De VBR heeft op 14 november jl. op de jaarlijkse Betondag via het gezamenlijke paviljoen met de VABOR, VLB en het KB Kenniscentrum duurzaam betononderhoud weer op de kaart gezet. Daarnaast zijn er kennisdelingssessies, symposia, artikelen in diverse vakbladen en onze Betonreview om er aandacht voor te vragen. In dit verband zijn ook de nog uit te brengen handreikingen voor het onderhoud in de parkeerbranche een goed initiatief. Daarnaast juichen we het toetreden van een afgevaardigde van een organisatie als de Vexpan bij het Gemeenschappelijk College van Deskundigen toe. Meer inbreng in dit College van de zijde van opdrachtgevers kan leiden tot meer aandacht voor deze kennisintensieve en maatschappelijk relevante branche.

Welke handreiking/tips geven jullie opdrachtgevers om te kiezen voor kwaliteitsborging?

Een goed kennisniveau van de opdrachtgever of zijn vertegenwoordiger is zeker van belang. Het proces begint feitelijk al met een duidelijke for-

mulering van de wensen en eisen ten aanzien van de uit te voeren werkzaamheden in de uitvraag. Een gecertificeerd bedrijf zal die uitvraag toetsen en terugkoppelen wanneer deze niet realistisch is of niet in overeenstemming is met de regelgeving. Op die wijze kan er veel minder discussie achteraf ontstaan en zijn de belangen van zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, en vooral het gezamenlijke belang ten aanzien van het leveren van het gewenste kwaliteitsniveau, veel beter afgedekt. Het is ook nog vermeldenswaard dat eenieder voor technische vragen terecht kan bij de technische vraagbaak van de VBR die op haar website staat.

Hoe is het internationaal gesteld met systemen van kwaliteitsborging van beton- en vloeronderhoud?

Sinds de invoering van de Europese norm NEN-EN 1504 is er veel gebeurd. Wat we weten is dat we binnen Europa nog steeds vooroplopen en dat de kwaliteit van betonreparatie de laatste decennia, en uitgevoerd onder kwaliteitsborging door VBR-leden, sterk is verbeterd.

¹ NEN-EN 1504 Producten en systemen voor bescherming en reparatie van betonconstructies (NNI).

² CUR 118 2018 Specialistische instandhoudingstechnieken Repareren van beton (CROW).

³ CUR 119 2018 Specialistische instandhoudingstechnieken - vullen en injecteren van scheuren, naden en holle ruimten in beton (CROW).

⁴ BRL 3201 Beoordelingsrichtlijn deel 1 Het technisch repareren en beschermen van beton en deel 2 Het constructief repareren en versterken van beton.

JITZE RINSMA,

Redactie Vexpansie

